

2

Vragenuur: Vragen Koopmans

Aan de orde is **het mondelinge vragenuur**, overeenkomstig artikel 136 van het Reglement van Orde.

Vragen van het lid Koopmans aan de minister voor Rechtsbescherming over **het bericht "In sauna, slaapkamer of op de wc: geen vrouw is veilig voor de 'voyeurs'"**.

De voorzitter:

We beginnen met de vraag van de heer Koopmans namens de VVD over voyeurs, voor wie geen vrouw veilig is. Het woord is aan de heer Koopmans.

De heer Koopmans (VVD):

Dank u wel, voorzitter. Het is echt heel ernstig. We hebben er allemaal over kunnen lezen in het nieuws: digitale voyeurs. In een sauna waren verborgen camera's opgehangen. Niet alleen het Nederlandse handbalteam is daar gefilmd en op een voyeurswebsite gezet, maar ook honderden, misschien wel duizenden andere mensen. Die problematiek is nog veel breder. Er is zo'n voyeursforum, een website waar mensen die filmpjes op zetten. Eén zo'n forum heeft alleen al 170.000 leden. Kunt u nagaan hoeveel beelden daar wel niet op staan en hoe dit ingrijpt in het leven van mensen.

Online shaming, sextortion en dit soort voyeurisme zijn aan de orde van de dag. Dit soort beelden zijn heel vaak voor eeuwig en kunnen wereldwijd worden gedeeld. Verborgen camera's zijn tegenwoordig niet alleen meer van de AIVD of de politie, maar van iedereen. Waar ben je als vrouw, als man of als kind dan nog veilig? Kan je nog wel vrij en veilig leven als alles wat je doet door iedereen zonder jouw medeweten en zonder jouw instemming kan worden opgenomen en zo op internet kan worden gezet? Kan je dan — want ook daarvan staan beelden op die voyeursforums — nog wel gewoon naar het toilet gaan of gewoon in je tuin liggen, met of zonder bikini, of gewoon een keertje gek doen? Nu zijn de observatiemogelijkheden dus onbeperkt. Er is geen vergetelheid en er is ook vaak geen vergifenis. We zien het ook al met het zogenaamde exposen, waarbij veel allochtone meisjes als ze zich zogenaamd westers gedragen, te schande worden gemaakt in appgroepen en op websites. Stiekem gemaakte seksfilmpjes ruïneren de levens van mensen. Mensen plegen zelfmoord. Er is een enorm probleem.

Zonder privacy tussen de mensen onderling is er geen vrijheid. We praten hier heel vaak over privacy. We hebben het dan over hoe de Staat meekijkt met de burger, maar we moeten ook eens kijken naar hoe de burger meekijkt met de burger, hoe mensen onderling elkaar filmen en bespieden. Daarom vraag ik om de aandacht van de minister hiervoor, niet voor het probleem van big brother, maar voor het probleem van alle miljoenen little brothers die elkaar bespioneren.

Mijn eerste vraag gaat over de voyeurswebsites die dus bestaan en waarop mensen zich abonneren. Hoe kunnen we mensen aanpakken die dit soort beelden eerst maken

en vervolgens de mensen die dit soort beelden op zo'n website zetten en dus online verspreiden? Ik heb het niet alleen over voyeurswebsites, maar ook over sites als Dumpert en andere. Ten slotte zijn er ook nog de mensen die zich op dit soort sites abonneren en die zich dus aanmelden voor dit soort illegale diensten, die de vrijheid en het privéleven van mensen aantasten.

Dank.

De voorzitter:

Het woord is aan de minister.

Minister Dekker:

Voorzitter. Laat ik om te beginnen in de richting van de heer Koopmans zeggen dat ik het afschuwelijk vind wat er bijvoorbeeld van de week in die sauna is gebeurd. Ik vind dit soort smerige praktijken van een stelletje gluurders die daar dan bezig zijn, echt stuitend.

Voorzitter. De vraag is wat we daartegen kunnen doen. Om te beginnen, als sprake is van heimelijk opnemen van dit soort dingen, is sprake van een strafbaar feit. Ik vind het daarom ook goed dat de politie na aangifte afgelopen vrijdag, zaterdag een onderzoek is begonnen. Inmiddels is de politie in het geval waarover we veel hebben kunnen lezen in de kranten overgegaan tot inbeslagname van de daar verstopte camera's.

Ten tweede. Los van strafbare feiten is er natuurlijk sprake van een ernstige schending van de privacy. Gelukkig hebben we een belangrijke privacywaakhond in Nederland: de Autoriteit Persoonsgegevens. Zij heeft naar aanleiding van dit incident aangekondigd een breder onderzoek te doen. De autoriteit heeft ook vorig jaar al richting bijvoorbeeld sauna's aangegeven hoe zij moeten omgaan met camera-gebruik.

Tot slot. U vraagt wat wij kunnen doen tegen websites die dit soort materiaal verspreiden. Ook het verspreiden van heimelijk verkregen materiaal is strafbaar. Ik zal ook zeker met een aantal platforms die zich in Nederland bevinden en met een aantal providers, die dit natuurlijk mogelijk maken, het gesprek aangaan om te kijken wat we er tegen kunnen doen. Los van wat we nu al doen met de Autoriteit Persoonsgegevens en de politie, zit er ook nog wetgeving aan te komen in de loop van het voorjaar. Mijn collega Grapperhaus is bezig om een aantal zedenmisdrijven, bijvoorbeeld het heimelijk verspreiden van seksueel getint materiaal, strafbaar te stellen. Ikzelf ben bezig om te kijken of we het thema horizontale privacy, waar de heer Koopmans zich al eerder hard voor heeft gemaakt, wat breder kunnen aanpakken, en of dat om vernieuwing vraagt in het licht van dit soort praktijken.

De heer Koopmans (VVD):

Ik ben blij met wat de minister zegt. Inderdaad, ik heb een initiatiefnota in voorbereiding die in de komende twee weken in de Kamer zal worden ingediend. Maar ik kom nog even terug op de platforms die dit soort beelden bewust verspreiden. Er is een zaak geweest, niet zo lang geleden, van mevrouw Nikki Lee Janssen. Iemand had haar Dropbox gehackt en haar filmpje op Dumpert gezet. Vervolgens

hebben daar 1 miljoen mensen die privébeelden bekeken. Ondertussen heeft Dumpert daarvan de advertentiegelden geïncasseerd. Nu heeft de rechter gezegd dat die advertentiegelden teruggegeven moeten worden, maar verder is er geen boete of straf uitgedeeld. Zouden we de regels niet moeten aanscherpen, waardoor je, als je dit doet, niet alleen de advertentiekosten moet terugbetalen, dus je profiteurswinst, maar gewoon ook echt bestraft wordt voor dit soort erge inbreuken op iemands privéleven?

Minister Dekker:

Bij die kwestie moet je beginnen met het vaststellen dat er sprake is van een strafbaar feit als er in iemands computer wordt ingebroken. Het materiaal dat daar wordt weggehaald, komt dus voort uit een strafbaar feit. Zodra een platform daar weet van heeft en zich schuldig maakt aan het verspreiden van dat materiaal, vind ik dat uitermate kwalijk. Ik zeg de heer Koopmans graag toe dat ik naga of dat niet nu al strafbaar is, want dat sluit ik helemaal niet uit. We moeten het ook niet te profijtelijk maken dat er platforms zijn van mensen die dit soort plaatjes en filmbeelden uitwisselen en daar geld aan verdienen, over de ruggen van onwetende mensen die, vaak zonder dat ze er erg in hebben, het slachtoffer zijn geworden van dit soort opnames.

De voorzitter:

Dank u wel. En dank u wel, meneer Koopmans. Ik geef mevrouw Kuiken namens de PvdA de gelegenheid voor het stellen van een vraag.

Mevrouw Kuiken (PvdA):

Dit zijn inderdaad schandelijke praktijken, maar ik begrijp iets niet. Er is een vrouw die aangifte heeft gedaan tegen deze bewuste sauna, en de politie zei tegen haar: mevrouw, we vinden dit niet de moeite waard om aangifte van te doen en we kunnen niks met uw melding. Ik begrijp dat oprecht niet. Ik heb hier eerder aandacht voor gevraagd. Wanneer gaan we slachtoffers serieus nemen, juist als ze slachtoffer zijn geworden van zo'n kwetsbaar iets, waarbij je hele lichamelijke integriteit ter discussie staat, waarbij je openstaat voor de hele wereld en waar je niet voor hebt gekozen? Wat is het antwoord van de minister hierop?

Minister Dekker:

Ik ken het voorval. Volgens mij heeft deze mevrouw ook aandacht gevraagd voor hoe zij is opgevangen door de politie, nu het balletje aan het rollen is gebracht. Ik denk dat we er eerlijk over moeten zijn dat dit toen niet goed is gegaan. Ook de politie beseft dat er nog een hoop moet gebeuren om ervoor te zorgen dat dit soort dingen serieus wordt genomen, zeker als het gaat om seksuele intimiteiten. Mijn collega Grapperhaus en ik zitten daarbovenop als het gaat om de politie.

De voorzitter:

Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Dijkma namens de PvdA.